

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 27 okt. 1950

Mede bestemd voor Stikker persoonlijk. Referte mijn telegram SP 66.

Bihin heeft zojuist aan Schürmann medegedeeld, dat Doolittle hedenochtend op instructie van Washington aan zijn beide medeleden heeft voorgesteld, dat de UNCI een nieuw rapport zou zenden aan de VR, waarin vermeld zou worden dat de Contactcommissie vergaderd heeft en de subcommissie tot bestudering van de problemen verband houdende met de Ambonaffaire heeft ingesteld en dat daarom, nu partijen wederom onder leiding van de UNCI aan de conferentietafel bijeen waren gekomen, het eerste rapport van de UNCI aan de VR niet meer in behandeling zou hoeven komen. Bihin heeft zich tegen dit voorstel fel verzet aangezien het verdraaiing van feiten inhoudt. Het eerste rapport immers vermeldde weigering van de Indonesische Regering om bevel tot staken vuren af te kondigen. Deze weigering is nog steeds van kracht en de door de UNCI gesignaleerde onmogelijkheid om op dit gebied iets bij de Indonesische Regering te bereiken bestaat nog voort. De thans gehouden vergadering had uitsluitend betrekking op de in de kampen onder Nederlandse leiding te nemen maatregelen t.b.v. repatriëring van de Ambonezen nadat op Ambon de strijd zal hebben opgehouden.

Ofschoon Cutts oorspronkelijk wel iets voor Doolittle's voorstel voelde, heeft hij zich tenslotte aan de zijde van Bihin geschaard en het voorstel is mitsdien afgestemd.

Bihin deelde verder mede, dat Van Langenhove hem had bericht, dat het rapport van de UNCI als punt van behandeling geplaatst is op de agenda van de VR van Dinsdag a.s. Van Langenhove had de indruk, dat Austin zal trachten de zaak zoveel mogelijk en bagatelle te behandelen en zou voorstellen een brief te schrijven aan de Voorzitter van de UNCI met het verzoek, dat de UNCI haar pogingen tot het spoedig bereiken van een vreedzame oplossing zal voortzetten. Waarschijnlijk zou daarbij zonedig gebruikt worden gemaakt van het argument, dat de Contactcommissie inmiddels weer bijeen is gekomen en dat hieruit bleek dat partijen toch weer in onderhandeling waren.

Als leden van de ter vergadering van de Contactcommissie ingestelde subcommissie adhoc zijn van Indonesische zijde benoemd Idham en Kolonel Sugondo. Het feit, dat Algadri en Simatupang niet in subcommissie hebben zitting genomen, zou indicatie kunnen zijn dat de RI niet voornemens is met veel voortvarendheid aan de arbeid van de subcommissie deel te nemen. Gezien de Indonesische samenstelling heb ik gemeend de Nederlandse vertegenwoordiging te moeten doen bestaan uit Van Schelle en Scheffelaar.

Subcommissie zal Dinsdag a.s. onder leiding van Bihin, die door de UNCI met het voorzitterschap daarvan is belast, bijeenkomen. Ik zie in bovenvermelde ontwikkeling een bevestiging van mijn visie weergegeven in mijn SP 69. Inmiddels werd dezerzijds uit doorgaans betrouwbare bron vernomen, dat RMS strijd op Ambon niet langer kan volhouden en voornemens is het eiland prijs te geven nadat de Regering en zoveel mogelijk troepen naar Ceram zullen zijn uitgeweken.